

Gloslunde kirkes nye orgel

Af Hans-Henrik Taarnby

I løbet af 1970'erne var Gloslunde kirkes gamle orgel blevet lidt ustabil. Organisten vidste aldrig, hvornår en hylér satte ind – d.v.s. en tone, som lød hele tiden og ikke kunne stoppes. Orglet lød for så vidt godt nok, men tidens klangideal fordrede et noget lysere klangbillede. Alle sagkyndige enedes om, at orglet skulle kasseres og et nyt skulle anskaffes. Menighedsrådet indhentede et tilbud på et orgel på 6-stemmer med pedal og tilhørende subbas, så organisten kunne spille basstemmen med fødderne.

Til forskel fra det gamle orgel, som bl.a. indeholdt 3 fyldige 8-fodsstemmer (herrestemmens toneleje), havde det nye tilbud kun én 8 fods-stemme – og det var endda en ret lyst klingende stemme. Efter lidt betænkningstid anmoder menighedsrådet om at få udvidet tilbudet med en ekstra 8 fods principal-stemme med flg. begrundelse: ”Dette er sket af hensyn til, at det ofte på landet vil være vanskeligt at få organister, der kan udnytte pe-

dalstemmen og man har derfor ønsket at give manualet (klaviaturet) en fyldigere klang”.

Sammensætningen af stemmer bliver også ændret på en anden interessant måde: Daværende formand for nabosognets menighedsråd i Græshave, Poul Gerhard Due, får den ide, at udskifte en lidt trættende kvintsstemme i orgelbygger Frobenius' tilbud med en stemme fra det gamle orgel, en såkaldt strygestemme. Den hedder ”salicional 4 fod” og er med til at give nogle spændende klangmuligheder. Stemmen adskiller sig tydeligt fra orglets øvrige stemmer og har man øre for det, kan man tydeligt høre, når organisten sætter denne stemme til.

Vores nuværende organist Ulla Schwarz spillede bl.a. J.S. Bachs prædudium i B-dur ved indvielsen i 1979. Hun brugte i øvrigt pedalet ved den lejlighed!

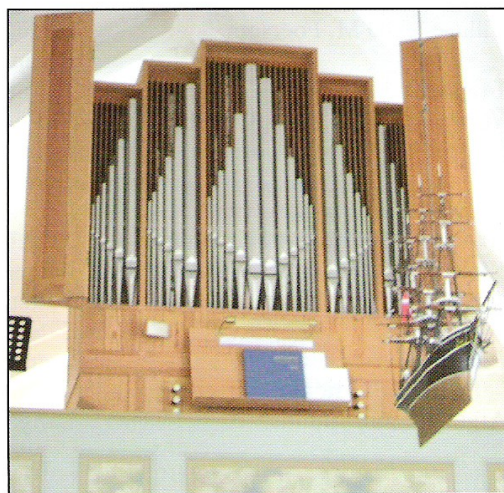
Salicional-stemmen.

Undertiden forsøger orgelbyggeren at få orglets stemmer til at lyde lidt i retning af et traditionelt orkestres klang. Et af midlerne er at gøre orgelpiberne meget slanke i forhold til højden. Herved bliver klangen meget farverig. Denne klang blander sig derfor ikke så godt med lyden fra de andre orgelpiber – og giver på denne måde liv og kulør i det samlede klangbillede.

Selvom man kalder den for en strygestemme, kan man dog ikke få orgelpiben til at efterligne det ”bid” i tonen, som violinbuen giver, når den stryger over strengene, men orgelstemmen er alligevel virkningsfuld, når der skal lidt variation til orgelklangen.

Marinus Sørensen 1919

Th. Frobenius 1979

(Arkivalier venligst udlånt af Th. Frobenius og søn)